Dosarul nr. 3-3101/2025
2-25178530-12-3-23122025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

24 martie 2026 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător Cristina Panfil
Grefier Eugenia Dîrțu

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Găină Lidia și Mardari Sergiu către Direcția generală asistență medicală și socială și Direcția asistență socială sect. Râșcani privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea reexaminării cererii.

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La data de 23 decembrie 2025, Găină Lidia și Mardari Sergiu s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către Direcția generală asistență medicală și socială și Direcția asistență socială sect. Râșcani privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea reexaminării cererii.

În motivarea poziției sale, au indicat că, la 08 decembrie 2025 reclamanții au depus la Direcția Asistență socială sect. Rîșcani mun. Chișinău cererea nr. 150/25 prin care au solicitat acorda serviciul social „Asistența personală” pentru Mardari Sergiu.

Prin actul administrativ decizia din 10 decembrie 2025 Direcția asistența socială sectorul Rîșcani, mun. Chișinău a refuzat de a acorda serviciul social „Asistența personală” pentru Mardari Sergiu, din motivul lipsei alocației financiare suplimentare din partea statului.

Consideră actul administrativ decizia din 10 decembrie 2025 neîntemeiat, care contravine prevederilor legale.

Au indicat că, conform pct.8 din Hotărârea Guvernului nr.314 din 23.05.2012 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social "Asistență personală" și a Standardelor minime de calitate, prestatorul de serviciu are următoarele competențe: 1) examinează cererea solicitantului privind admiterea în Serviciu, conform prevederilor prezentului Regulament; 2) stabilește, după caz, termenul de admitere a beneficiarului în Serviciu, în funcție de necesitățile de îngrijire și suport special ale acestuia.

Notează că, conform pct.18 din Hotărârea Guvernului nr.314 din 23.05.2012, pentru a solicita admiterea în Serviciu, persoana cu dizabilități sau, după caz, reprezentantul său legal depune o cerere scrisă la unitatea de asistență socială sau direct la prestatorul de Serviciu din raza teritorială a domiciliului sau a reședinței sale. Pct.19 prevede că, la cerere se anexează următoarele acte: 1) copia de pe documentul de identitate al solicitantului și, după caz, al reprezentantului său legal; 2) copia de pe certificatul de dizabilitate; 3) copia de pe hotărîrea judecătorească și de pe decizia administrației publice locale de instituire a tutelei, în cazul în care beneficiarul a fost declarat incapabil.

Subliniază că, prestatorul de serviciu, n-a îndeplinit obligațiile din pct. 23 din Hotărîrea Guvernului nr. 314 din 23.05.2012, evaluarea complexă a necesităților solicitantului de asistență personală este realizată de către prestatorul de Serviciu, cu implicarea echipei multidisciplinare de specialiști, în termen de 10 zile lucrătoare de la data preluării cazului.

Menționează prevederile pct. 24, scopul evaluării solicitantului este de a determina eligibilitatea acestuia pentru serviciu, tipul de servicii de asistență personală de care are nevoie și numărul de ore pe săptămînă necesar pentru fiecare tip de activitate. Pct.26. Eligibilitatea persoanei cu dizabilități severe pentru Serviciu este determinată de prestatorul de serviciu în baza recomandării instituției responsabile de determinarea dizabilității, precum și a evaluării efectuate de echipa multidisciplinară de specialiști, conform Instrucțiunii anexate la prezentul Regulament.

Au invocat că, prestatorul n-a efectuat evaluarea necesităților de asistență a solicitantului, contrar pct.28 din Hotărîrea Guvernului nr.314 din 23.05.2012, care prevede în cadrul evaluării necesităților de asistență a solicitantului, prestatorul de Serviciu verifică respectarea condițiilor de eligibilitate a solicitantului și emite o decizie privind acceptarea sau neacceptarea în Serviciu. În termen de 3 zile lucrătoare, prestatorul de Serviciu comunică decizia luată solicitantului sau, după caz, reprezentantului său legal.

Conform Anexei la Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social "Asistență personală" la Instrucțiunea privind modul de determinare a eligibilității pentru serviciul "Asistență personală" aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.314 din 23.05.2012, persoana cu dizabilități este considerată eligibilă pentru Serviciu dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții: 1) instituția responsabilă de determinarea dizabilității i-a recomandat servicii de îngrijire permanentă din partea altei persoane; 2) nu beneficiază de servicii în cadrul unor instituții rezidențiale (nu este la întreținerea deplină a statului) sau de servicii de deservire la domiciliu oferite de lucrătorul social; 3) nu beneficiază de alocație pentru îngrijire și/sau însoțire, supraveghere, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare; 4) în cadrul evaluării complexe, echipa multidisciplinară de specialiști determină că solicitantul se află în cel puțin în una dintre situațiile menționate la pct.2 al prezentei Instrucțiuni.

Conform pct.2 se stabilește dreptul la asistență personală a persoanei cu dizabilități dacă se constată: 1) afectarea gravă sau lipsa mobilității generale a persoanei, însoțită de afectarea gravă sau lipsa motricității fine a mîinii - persona nu este capabilă, fără suportul din partea altei persoane, să stea pe șezute, să se ridice în picioare, și să meargă, să se transfere dintr-un loc în altul (scaun cu rotile, pat, scaun, WC, cadă etc.) și, totodată, nu reușește să realizeze acțiuni coordonate pentru a ridica, manipula și menține obiecte folosind mîna și degetele; 2) prezența unui comportament problematic cu frecvență zilnică - persoana prezintă manifestări care deranjează prin faptul că sînt neobișnuite și repetate, perturbă activitatea altor persoane, sînt considerate rușinoase și inacceptabile, prezintă pericol pentru persoană și/sau pentru cei din jur (își provoacă durere fizică sie și sau altor persoane; distruge lucruri; vorbește singură; are accese spontane de furie, rîs, plîns; are mișcări bizare și repetitive ale corpului; se dezbracă în public; refuză categoric să participe la activități comune cu alte persoane etc.); 3) lipsa abilităților de autoîngrijire și interacțiune socială în cazul persoanelor cu dizabilități mintale — persoana nu este capabilă, fără suportul din partea altei persoane, să realizeze activități de igienă personală, precum și activități instrumentale privind rutina zilnică (pregătirea și servirea hranei, curățenie, spălatul rufelor, efectuarea cumpărăturilor, gestionarea banilor, folosirea transportului public, accesarea diferitor servicii medicale, educaționale, sociale etc.); 4) afectarea gravă sau, lipsa văzului - persoana nu este capabilă, fără suportul din partea altei persoane, să realizeze activități instrumentale privind rutina zilnică și nu se orientează în afara locuinței.

Conform art.6 din Legea nr.547 din 25.12.2003 asistenței sociale, (1) Politica de asistență socială se realizează consecvent și cu prioritate în favoarea persoanelor și familiilor social-dependente sau susceptibile de a deveni în, dificultate și are drept obiective: a) prevenirea sau ameliorarea situației de dificultate și atenuarea consecințelor acesteia; b) menținerea unui nivel decent de viață al persoanei sau familiei; c) acordarea unui sprijin suplimentar, temporar sau permanent, prin prestații și servicii sociale.

Conform art.9 din Legea nr.547 din 25.12.2003 asistenței sociale, asistența socială se acordă sub formă de servicii sociale și de prestații sociale.

Conform art. 10 din Legea nr.547 din 25.12.2003 asistenței sociale, (1) Serviciile sociale reprezintă ansamblul de măsuri și activități realizate pentru satisfacerea necesităților sociale ale persoanei sau familiei, în scop de depășire a unor situații de dificultate, precum și de prevenire a marginalizării și excluziunii sociale.

Subliniază că, actul administrativ, a fost adoptat în lipsa și fără informarea solicitantului, contrar art.67 Cod administrativ, ședințele organelor colegiale sânt publice, dacă legea nu prevede altfel. Autoritățile publice au obligația să asigure condițiile pentru participarea persoanelor interesate la ședințele organelor colegiale. Art. 70 Cod administrativ, (2) Dacă inițiază o procedură administrativă la cerere și la procedură participă și alte persoane, autoritatea publică îi informează in scris, în decursul unui termen rezonabil, despre procedura inițiată.

Citează prevederile art. art. 87, 94, 189 alin.(1), 21, 31, 118, 209, 165 alin.(1), 5, 10 alin.(1) din Codul administrativ.

Prin urmare, reclamanții solicită anularea actului administrativ decizia din 10 decembrie 2025 emisă de Direcția asistența socială sectorul Rîșcani, mun. Chișinău privind refuzul de a acorda serviciul social „Asistența personală” pentru Mardari Sergiu și obligarea Direcției generale asistență medicală și socială să reexamineze cererea pentru a acorda serviciul social „Asistența personală” pentru Mardari Sergiu.

La data de 16 ianuarie 2026, autoritatea publică pârâtă Direcția Generală Asistență Medicală și Socială a prezentat referința pe marginea acțiunii prin care solicită respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată. (f.d.18-21)

În motivarea poziției a indicat că, la data de 08.12.2025 DGAMS a recepționat petiția reclamantei Lidia GĂINĂ privind admiterea în Serviciul Social „Asistență personală”, respectiv la data de 12.12.2025 DGAMS a expediat Răspunsul nr. 1-04/1-3044, privind imposibilitatea admiterii, din lipsa resurselor financiare. La data de 22.12.2025, reclamanta a depus Cerere prealabilă privind încadrarea în Serviciul social „Asistență personală” și DGAMS a expediat Răspunsul nr. 1-04/1-3224 din 30.12.2025.

În temeiul Legii nr. 256/2023 privind modificarea unor acte normative, a fost aprobată reforma sistemului de asistență socială „RESTART”, care a generat dificultăți de funcționare și funcționare. Prin acest act, s-a redefinit modelul de finanțare, inclusiv a serviciului de asistență personală. Pachetul minim de servicii sociale (prin care era finanțat, inclusiv serviciile de asistență personală) a fost abrogat integral, mecanismul de cofinanțare națională a fost eliminat, iar competențele au fost redistribuite în două regimuri distincte de finanțare: - toate raioanele și municipiile, cu excepția municipiului Chișinău și a UTA Găgăuzia, au fost preluate în gestiunea Ministerului Muncii și Protecției Sociale și beneficiază de finanțare integrală din bugetul de stat; - municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia au fost plasate într-un regim special de competență proprie și regională, fără instituirea unor transferuri financiare compensatorii, deși serviciul prestat este identic la nivel național.

În urma Reformei „Restart”, s-a modificat Legea Fondului de susținere a populației nr.827/2000, fiind stopată finanțarea pachetului minim de servicii sociale și a altor măsuri de asistență socială, stabilite de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, și/sau a remunerației/sporului pentru personalul din domeniul asistenței sociale care participă la proiecte sociale finanțate din surse externe.

Rezultatul implementării reformei „Restart” este lipsa suportului financiar exclusiv direcționat către Municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia din partea autorităților centrale, fapt ce cauzează dificultăți de gestionare și finanțare a persoanelor cu dizabilități din Municipiul Chișinău, și face imposibilă acceptarea acestora în Serviciul asistență personală (conform HG nr. 314/2012 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Asistentă personală” și a Standardelor minime de calitate).

În temeiul Legii nr. 256/2023, municipiului Chișinău și unității teritoriale autonome Găgăuzia le-au fost atribuite competențe regionale, inclusiv competențe care nu țin de competența nemijlocită a autorităților publice locale respective, precum și competențe delegate ale autorităților administrației publice centrale fără acoperire financiară. Implementarea acestei reforme a avut loc fără respectarea prevederilor art. 3 alin. (4) din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, care stabilește expres că orice delegare de competențe suplimentare trebuie să fie însoțită de alocarea resurselor financiare necesare pentru acoperirea integrală a costurilor aferente competenței delegate. Același principiu este consacrat și în art. 61 din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, care prevede ca competențele autorităților publice centrale în domeniul asistenței sociale sunt delegate autorităților administrației publice ale municipiului Chișinău și ale unității teritoriale autonome Găgăuzia și sunt finanțate din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat, prevăzute anual în legea bugetului de stat.

Precum Legea nr. 256/2023 privind Reforma sistemului de asistentă socială Restart nu a fost modificată sau abrogată (deși au fost solicitări nu doar din partea DGAMS dar și a Consiliului pentru egalitate), Serviciul social „Asistență personală” nu este funcțional, iar din lipsă de resurse financiare există moratoriu privind ocuparea funcțiilor în cadrul Serviciului social sus-menționat până în prezent. Prin urmare, s-a instituit moratoriu temporar asupra ocupării funcțiilor în cadrul serviciului social „Asistența personală”, până la clarificarea cadrului bugetar și instituțional, precum și până la identificarea surselor financiare suplimentare sau emiterea unor reglementări noi în contextul reformei administrative. Această decizie a fost una legală, justificată și proporțională, având ca scop protejarea stabilității financiare a bugetului local și continuitatea serviciilor sociale pentru beneficiarii existenți.

A accentuat că, politica de asistență socială este o politică de stat. Guvernul a creat o reformă, care astăzi, are bani din partea statului pentru a acoperi aceste necesități, cu excepția Chișinăului. Mai mult ca atât, pe deoparte administrația publică centrală refuză finanțarea Serviciului din mun. Chișinău, prin transferarea mijloacelor financiare către Consiliul Municipal, pe de altă parte, alocă resurse financiare pentru instituirea Serviciului social „Asistență personală” în cadrul Agenției pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare înaltă din subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Potrivit HG nr. 271/2004 cu privire la modificarea unor acte normative (privind instituirea Serviciului social „Asistență personală” cu specializare înaltă în cadrul Agenției pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare înaltă), a fost modificată HG nr. 955/2023 cu privire la organizarea si funcționarea Agenției pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare înaltă și reorganizarea unor instituții publice aflate în gestiunea acesteia.

Astfel, beneficiarii Serviciului social „Asistență personală” precum și angajații în calitate de asistenți personali, au fost reangajați în cadrul Agenției pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare înaltă, conform HG nr. 955/2023, pct. alin, 4): „ Agenția organizează Serviciul social „Asistentă personală” cu specializare înaltă și prestează serviciul social de asistență personală, în cazul în care un asemenea serviciu nu poate fi organizat și gestionat de către autoritățile administrației publice locale, în raza administrativ-teritorială stabilită de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale”.

În temeiul HG nr. 955/2023 privind organizarea și funcționarea Agenției pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare înaltă (AGSSÎ), aceasta reprezintă o autoritate administrativă subordonată Ministerului Muncii și Protecției Sociale, responsabilă de gestionarea serviciilor sociale cu specializare înaltă și de implementarea politicilor statului în domeniile atribuite. Misiunea Agenției constă în dezvoltarea și eficientizarea serviciilor sociale cu specializare înaltă, în vederea sporirii calității acestora și asigurării accesului echitabil al beneficiarilor.

Agenția își exercită atribuțiile, în principal, în domeniile ce vizează: asigurarea accesului beneficiarilor la servicii sociale cu specializare înaltă, prevenirea instituționalizării și dezinstituționalizarea persoanelor beneficiare, precum și gestionarea mijloacelor Fondului de susținere a populației.

Totodată, Agenția organizează și, după caz, prestează Serviciul social „Asistență personală” cu specializare înaltă, în situațiile în care serviciul nu poate fi instituit și gestionat de autoritățile administrației publice locale, examinând cererile de admitere și stabilind termenul de includere în serviciu în funcție de necesitățile individuale ale beneficiarilor.

Menționează că, Serviciul social „Asistență personală” nu este funcțional începând cu 01.01.2024 până în prezent, întrucât lipsa resurselor financiare asigurate prin transferuri din bugetul de stat, necesare pentru acoperirea cheltuielilor aferente prestării serviciului, ce face imposibil prestarea legală a serviciului. în același timp, potrivit cadrului normativ aplicabil, Agenția pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare înaltă (AGSSÎ) are obligația de a prelua gestionarea acestui serviciu.

Din prevederile actelor normative menționate mai sus, rezidă că Ministerul Muncii și Protecției Sociale are responsabilitatea directă și de ultima decizie privind funcționarea Serviciului ”Asistență personală” în localitățile unde autoritățile locale sunt în imposibilitate de a organiza și gestiona acest serviciu.

În drept, având în vedere că, potrivit HG nr. 955/2023, AGSSÎ este autoritatea responsabilă pentru asigurarea serviciilor sociale cu specializare înaltă atunci când acestea nu pot fi organizate la nivel local, solicită autoritatea publică pârâtă Direcția Generală Asistență Medicală și Socială solicită respingerea cererii ca fiind inadmisibilă și neîntemeiată.

În ședința de judecată:

În ședința de judecată, reclamanta Găină Lidia și reprezentantul său avocatul Croitor Alexei, au susținut argumentele expuse în acțiunea depusă și a solicitat admiterea acesteia.

În ședința de judecată, reprezentantul autorității publice pârâte Direcția Generală Asistență Medicală și Socială, Neamțu Marian, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată.

În ședința de judecată, reprezentantul autorității publice pârâte Direcția asistență socială sect. Râșcani nu s-a prezentat, fiind citat legal despre data, ora și locul petrecerii ședinței de judecată.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând acțiunea reclamanților Găină Lidia și Mardari Sergiu, audiind explicațiile participanților la proces, studiind argumentele pârâtului, probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă şi pasibilă de a fi respinsă, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) şi (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 din Codul administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform art. 18 din Codul administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Conform art. 219 din Codul administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi. Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces. Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces. Instanţa de judecată poate

avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

Cu referire la admisibilitate:

În sensul art. 20 și art.189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege. Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Conform art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Prin prisma art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Astfel, prin urmare, răspunsul Direcției asistență socială sect. Rîșcani nr. 2911 din 10.12.2025, este un act administrativ individual defavorabil emis în privința reclamanților Găină Lidia și Mardari Sergiu.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Potrivit art. 17 din Codul administrativ, prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 din Codul administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente. Instanța menționează că la art. 17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”*revendică încălcarea”* din dispozițiile normelor art. 189 și art. 207 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Conform art.206 alin. (l) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: lit. b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare).

Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

Reclamanta Găină Lidia este destinatara răspunsului Direcției asistență socială sect. Rîșcani, în care este vizat și Mardari Sergiu.

În conformitate cu art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

În temeiul art. 191 alin.(1) din Codul administrativ, controlul de legalitate a actelor Direcției asistență socială sect. Rîșcani este de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art. 191 din Codul administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Mai mult, acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă o acțiune în obligare, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Or, obiectului acțiunii în obligare constă în obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual.

În sensul enunțat, art. 209 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Prin urmare, instanța notează că, reclamantul la data de 22 decembrie 2025 s-a adresat cu cerere prealabilă prin care a solicitat anularea deciziei DAS sect. Rîșcani din 10 decembrie 2025. (f.d. administrativ 5-6)

La data de 30 decembrie 2025, Direcția Generală Asistență Medicală și Socială a emis răspunsul nr. 1-04/1-3224 prin care a respins cererea prealabilă. (f.d. administrativ 8-9)

Urmează a fi reținut că, acțiunea în contencios administrativ privind anularea actului administrativ individual defavorabil – răspunsul nr. 2911 din 10.12.2025 și obligarea reexaminării cererii a fost înaintată la data 23 decembrie 2025, fapt ce denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamanții Găină Lidia și Mardari Sergiu.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de judecată a constatat că motive de inadmisibilitate în privința acțiunii în contencios administrativ înaintată de Găină Lidia și Mardari Sergiu nu se regăsesc, prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Cu referire la temeinicia acțiunii:

Reieșind din materialele dosarului administrativ, instanța de judecată a stabilit că, la data de 08 decembrie 2025, reclamanta Găină Lidia s-a adresat cu cerere către Direcția Generală asistență medicală și socială prin care a solicitat angajarea în funcție de asistent personal pentru feciorul său Mardari Sergiu. (f.d. administrativ 4)

La data de 10 decembrie 2025, Direcția asistență socială sectorul Rîșcani a emis răspunsul nr. 2911 prin care a informat-o că, *”Referitor la încadrarea în serviciul "Asistenţă Personală", relatăm că, la moment nu este posibilă încadrarea în serviciul solicitat, avînd în vedere reducerea capacității financiare în satisfacerea necesităților social-economice ale populației mun.Chişinău, în contextul lipsei alocației financiare suplimentare din partea statului, urmare a abrogării pachetului minim de servicii sociale, care cofinanța inclusiv Serviciul social "Asistență personală", în conformitate cu pct.3 din Hotărîrea de Guvern nr.314/2012 pentru aprobarea*

Regulamentului-cadru privind organizarea şi funcţionarea Serviciului social "Asistenţă personală" şi a Standardelor minime de calitate, în baza ordinului Direcției generale asistență medicală și socială nr. 2-b din 03.01.2024 şi ordinului 503-b din 26.12.2024, care prevăd instituirea moratoriului temporar pentru ocuparea funcțiilor vacante ale Serviciului până la 31.12.2025.

Reieşind din cele expuse mai sus, DAS Rîşcani nu poate oferi serviciul dat." (f.d.13)

La data de 22 decembrie 2025, reclamanta Găină Lidia s-a adresat cu cerere prealabilă către Direcția generală asistență medicală și socială și Direcția asistență socială sect. Râșcani prin care a solicitat anularea deciziei DAS sect. Rîșcani din 10 decembrie 2025 și reexaminarea cererii. (f.d. administrativ 5-6)

La data de 30 decembrie 2025, Direcția Generală Asistență Medicală și Socială a emis răspunsul nr. 1-04/1-3224 prin care a respins cererea prealabilă. (f.d. administrativ 8-9)

Prin urmare, la data de 23 decembrie 2025, Găină Lidia și Mardari Sergiu s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către Direcția generală asistență medicală și socială și Direcția asistență socială sect. Râșcani privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea reexaminării cererii. (f.d.6-8)

Potrivit **art. 14 din Legea asistenței sociale nr. 547 din 25.12.2003,** autorităţile administraţiei publice locale de nivelul întîi exercită următoarele atribuţii: a) iniţiază studierea situaţiei în sfera socială pe teritoriul subordonat; b) analizează problemele sociale; b[1]) oferă, la solicitarea Inspectoratului Social de Stat, informațiile necesare pentru efectuarea controlului de stat privind acordarea asistenței sociale în teritoriul administrat; c) adoptă şi dezvoltă strategii locale de susţinere a persoanelor şi familiilor defavorizate; d) adoptă programe de asistenţă socială şi exercită controlul asupra realizării acestora; e) asigură resursele umane, materiale şi financiare pentru implementarea programelor de asistenţă socială şi pentru soluţionarea problemelor sociale stringente; f) contribuie la asigurarea condiţiilor adecvate de activitate pentru personalul din sistemul de asistenţă socială, care activează în teritoriul administrat; g) monitorizează și coordonează activitatea personalului din sistemul de asistență socială în comun cu agenția teritorială de asistență socială și subdiviziunile acesteia sau, după caz, structurile responsabile de asistența socială și protecția drepturilor copilului din municipiul Chișinău și, respectiv, din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia. Autorităţile administraţiei publice locale de nivelul întîi, conform necesităţilor identificate, în mod independent, pot crea servicii sociale şi institui unităţi de personal.

Conform **art. 15 alin. (1) lit. c) din Legea asistenței sociale nr. 547 din 25.12.2003**, personalul din sistemul de asistență socială include: c) personal cu studii medii și competențe de asistență și îngrijire (asistent parental profesionist, părinte-educator, asistent personal, asistent familial, lucrător social și altele);

Potrivit **pct. 18 din Regulamentul-cadru privind organizarea şi funcţionarea Serviciului social „Asistenţă personală" şi a Standardelor minime de calitate aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 314 din 23.05.2012** (în continuare Regulament), pentru a solicita admiterea în Serviciu, persoana cu dizabilităţi sau, după caz, reprezentantul său legal depune o cerere scrisă la unitatea de asistenţă socială sau direct la prestatorul de Serviciu din raza teritorială a domiciliului sau a reşedinţei sale.

Conform **pct. 19 din Regulament**, la cerere se anexează următoarele acte: 1) copia de pe documentul de identitate al solicitantului şi, după caz, al reprezentantului său legal; 2) copia de pe certificatul de dizabilitate; 3) copia de pe hotărîrea judecătorească şi de pe decizia

administraţiei publice locale de instituire a tutelei, în cazul în care beneficiarul a fost declarat incapabil.

Potrivit **art. 20 din Regulament**, prestatorul de Serviciu înregistrează cererea de solicitare a Serviciului în registrul de evidenţă.

Conform **art. 29 din Legea nr. 123 din 18.06.2010 cu privire la serviciile sociale**, litigiile în domeniul prestării serviciilor sociale care nu pot fi soluţionate în condiţiile unei concilieri amiabile între părţile interesate sînt referite spre soluţionare instanţelor de judecată, conform legislaţiei.

Actele administrative prin care sînt lezate drepturile sau interesele legitime ale persoanei fizice sau juridice implicate în raporturi din domeniul prestării serviciilor sociale pot fi atacate în instanţa de contencios administrativ.

Astfel, instanța reține că, la data depunerii cererii de către reclamanta Găină Lidia, și anume 08 decembrie 2025, precum și la data emiterii răspunsului contestat, 10 decembrie 2025, în cadrul Serviciului social „Asistență personală” era instituit un moratoriu temporar asupra ocupării funcțiilor vacante. Din conținutul răspunsului nr. 2911 din 10 decembrie 2025 rezultă în mod expres că imposibilitatea încadrării în serviciul solicitat era determinată de reducerea capacității financiare, lipsa alocației financiare suplimentare din partea statului și instituirea moratoriului temporar pentru ocuparea funcțiilor vacante ale Serviciului până la 31 decembrie 2025.

Prin urmare, la momentul examinării cererii reclamanților, autoritatea publică nu dispunea de posibilitatea efectivă de a proceda la ocuparea unei funcții vacante în cadrul Serviciului social „Asistență personală”, în condițiile în care ocuparea unor asemenea funcții era temporar suspendată prin măsura moratoriului.

Instanța consideră relevant faptul că moratoriul nu a fost instituit prin actul administrativ individual contestat, ci reprezenta o măsură administrativă preexistentă, aplicabilă la data soluționării cererii reclamanților. În consecință, refuzul autorității nu poate fi privit ca o negare discreționară a dreptului reclamanților de a beneficia de serviciul social solicitat, ci ca o consecință a unei situații juridice și financiare existente la acel moment, care împiedica ocuparea funcției necesare pentru prestarea serviciului.

Totodată, instanța reține că obligația prestatorului de a examina cererea și de a determina eligibilitatea persoanei pentru Serviciul social „Asistență personală”, prevăzută de Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.314/2012, nu poate fi interpretată în sensul obligării autorității publice de a dispune, în perioada în care funcțiile vacante sunt supuse moratoriului, ocuparea unei funcții în pofida unei asemenea măsuri.

Or, exercitarea competențelor administrative urmează să se realizeze în limitele cadrului juridic și instituțional existent la momentul adoptării actului. Instanța de judecată, exercitând controlul de legalitate, verifică conformitatea actului administrativ cu normele aplicabile și cu situația de fapt existentă la momentul emiterii acestuia, neputând substitui autoritatea publică în exercitarea competențelor sale și nici dispune ocuparea unei funcții în condițiile existenței unui moratoriu valabil.

În aceeași ordine de idei, împrejurarea că reclamanții întrunesc sau ar putea întruni condițiile de eligibilitate prevăzute de Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.314/2012 nu conduce, prin ea însăși, la concluzia că autoritatea era obligată, la data de 10 decembrie 2025, să dispună încadrarea în serviciu. Eligibilitatea pentru serviciu și posibilitatea efectivă de organizare și prestare a acestuia reprezintă aspecte distincte, iar în speță, la momentul

soluționării cererii, prestarea serviciului prin ocuparea unei funcții vacante era afectată de moratoriul instituit.

Prin urmare, argumentele reclamanților referitoare la faptul că autoritatea nu ar fi efectuat evaluarea complexă a necesităților și nu ar fi stabilit eligibilitatea acestora nu sunt de natură să conducă la anularea actului contestat, întrucât, chiar și în condițiile efectuării unei asemenea evaluări, autoritatea era ținută să respecte măsura moratoriului existent la acel moment.

Mai mult, instanța nu poate ignora faptul că măsura moratoriului avea un caracter temporar, fiind instituită până la data de 31 decembrie 2025. Prin urmare, situația juridică și instituțională existentă la data emiterii actului contestat nu poate fi confundată cu situația care urma să existe după expirarea acestei măsuri. Eventualele modificări ale cadrului normativ, bugetar sau instituțional intervenite ulterior datei de 10 decembrie 2025 nu pot constitui, prin ele însele, temei pentru constatarea nelegalității actului administrativ emis în condițiile juridice existente la data respectivă.

În consecință, instanța ajunge la concluzia că refuzul Direcției asistență socială sectorul Râșcani, exprimat prin răspunsul nr.2911 din 10 decembrie 2025, a fost determinat de existența unei situații obiective, respectiv lipsa resurselor financiare și instituirea moratoriului temporar asupra ocupării funcțiilor vacante în cadrul Serviciului social „Asistență personală”, circumstanțe care făceau imposibilă, la acel moment, admiterea în serviciu prin ocuparea unei funcții de asistent personal.

Instanța de judecată reiterează prevederile art.137 din Codului administrativ, potrivit cărui în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

În esență dreptul discreționar al autorității publice este de a permite autorităţii să răspundă flexibil la diferite probleme. În acest fel, autoritatea publică poate lua decizii individuale în cadrul unui cadru legal, făcând astfel posibilă realizarea unui echilibru între obiectivul legal abstract şi circumstanțele reale a unei situații concrete. În special, discreția oferă un loc pentru un test de rapiditate şi echitate. La discreția autorităţii, trebuie să fie determinată o consecință legală din mai multe măsuri posibile, permise în fiecare caz.

Potrivit art.225 alin.(2) Cod administrativ, verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Prin prisma prevederilor Codului administrativ, instanțele de judecată nu doar verifică legalitatea unui act administrativ, ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități, a dreptului discreționar. Prin dreptul discreționar al autorității publice se subînțelege puterea de care dispune autoritatea publică, în baza legii, să hotărască fie necesitatea

actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul adoptării lui, în funcție de interesul general pe care trebuie sa-l satisfacă continuu și permanent serviciul public.

Raportând normele legale precitate la circumstanțele faptice stabilite, instanța judecătorească a ajuns la concluzia că, la emiterea actului contestat de reclamant, autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar, luând în considerare toate faptele relevante, respectând limitele legale ale dreptului discreționar, conform scopului acordat prin lege.

Temeiurile invocate de către reclamant întru anularea actului administrativ contestat, nu ating nivelul minim pentru a fi considerate de către instanța de judecată ca temeiuri suficiente pentru anularea deciziei contestate. Or, simplul dezacord al reclamantului cu răspunsul Direcției asistență socială sect. Râșcani nr. 2911 din 10.12.2025 nu constituie un motiv suficient pentru anularea actului administrativ.

În contextul celor relatate, instanța subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Prin prisma circumstanțelor expuse și prevederilor legale enunțate supra, instanţa de judecată constată, la caz, netemeinicia cerințelor reclamanților privind anularea răspunsului Direcției asistență socială sect. Râșcani nr. 2911 din 10.12.2025, iar alegațiile invocate în susținerea acțiunii poartă caracter formal, nefiind confirmate prin probe pertinente și concludente, au fost combătute prin argumentele autorității publice pârâte și actele prezentate

Suplimentar, instanţa de judecată remarcă prevederile art. 6 § 1 din CEDO, care oglindeşte că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat. Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994 , pct.61, seria A, nr.288).

Potrivit art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).

Prin urmare, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge acțiunea în contencios administrativ depusă Găină Lidia și Mardari Sergiu către Direcția generală asistență medicală și socială și Direcția asistență socială sect. Râșcani privind anularea actului administrativ individual

defavorabil – răspunsul nr. 2911 din 10.12.2025 și obligarea reexaminării cererii, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 224-229 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de Găină Lidia și Mardari Sergiu către Direcția generală asistență medicală și socială și Direcția asistență socială sect. Râșcani privind anularea actului administrativ individual defavorabil – răspunsul nr. 2911 din 10.12.2025 și obligarea reexaminării cererii, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Râșcani.

Președintele ședinței,
Judecător Cristina Panfil